

26.02.2021r., kl. III az

Temat 1: Klimat Polski; masy powietrza; charakterystyka elementów klimatu(2 lekcje)

https://www.geografia24.eu/geo_prezentacje_rozsz_3/383_1_srodowisko_przyrodnicze/r3_1_04a.pdf

<https://geografia.gozych.edu.pl/klimat-polski/>

W zeszytach:

1. Określenie klimatu Polski
2. Charakterystyka mas powietrza wpływających na klimat Polski
3. Charakterystyka poszczególnych elementów klimatu

Temat 2: Bilans wodny; charakterystyka sieci rzecznej.

https://www.geografia24.eu/geo_prezentacje_rozsz_3/383_1_srodowisko_przyrodnicze/r3_1_05a.pdf

<https://www.youtube.com/watch?v=05IF4eZGYOI>

W zeszytach:

1. Wyjaśnienie pojęć: rzeka, rzeka główna, dorzecze, zlewisko, dział wodny
2. Dorzecza i zlewiska w Polsce
3. Ustrój (reżim) Polskich rzek
4. Asymetria dorzeczy w Polsce
5. Typy powodzi w Polsce
6. Znaczenie rzek

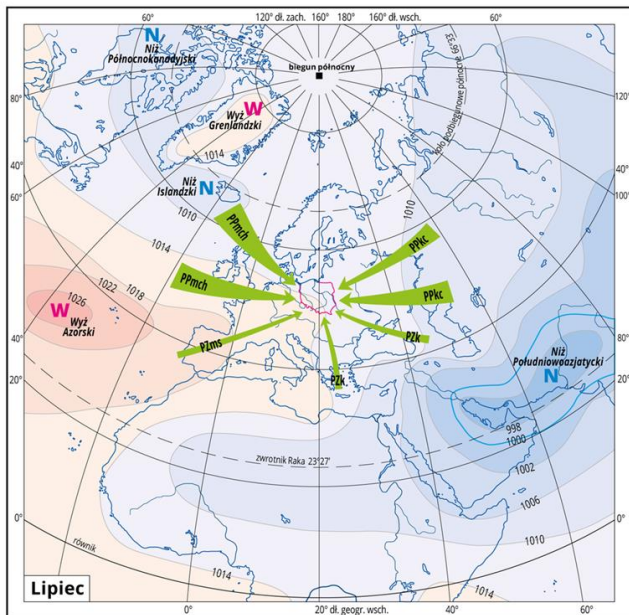
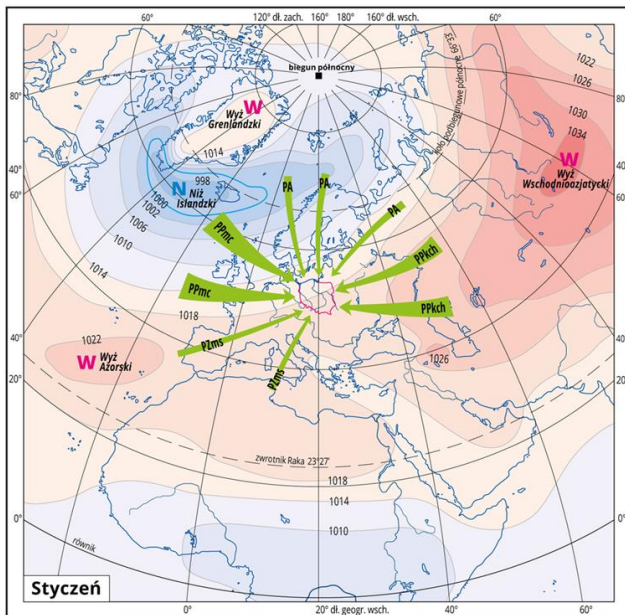
Klimat Polski, masy powietrza, charakterystyka elementów klimatu.

Polska leży w strefie klimatu umiarkowanego, ciepłego o typie przejściowym. Ten typ klimatu jest wynikiem położenia naszego kraju pomiędzy masami powietrza morskiego z Europy Zachodniej, a masami powietrza kontynentalnego z nad Europy Wschodniej.

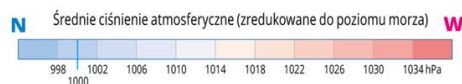
Główne masy powietrza kształtujące klimat Polski:

- polarno-morska - masa docierająca z zachodu, z nad Atlantyku i M.Północnego, napływa najczęściej, bo przez około 180 dni w roku, powietrze zawsze wilgotne, przynoszące duże zachmurzenia, w lecie obniża temperaturę i wywołuje znaczną ilość opadów (ochłodzenie), zimą przynosi odwilż podnosząc temperaturę i zwiększając ilość opadów;
- polarno-kontynentalna - masa docierająca ze wschodu, z nad Azji, z wnętrza kontynentu, około 140 dni w ciągu roku, powietrze suche, małe zachmurzenie nieba, lata bardzo gorące, upalne z piękną słoneczną pogodą, zimy bardzo surowe, mroźne ze stosunkowo niewielką ilością opadów;
- arktyczna – masa docierająca z północy, z nad M.Arktycznego, przeważnie zimą mroźne i wilgotne powietrze, dużo opadów śniegu, czasami napływa również późną wiosną wywołując niebezpieczne zjawisko przymrozków, gdy roślinność jest już w pełni wegetacji;
- podzwrotnikowo-morska – masa docierająca bardzo rzadko, z pd-zach, z rejonu wysp azorskich, silnie przekształcona, przez cały rok ciepła, wywołująca umiarkowane zachmurzenie nieba
- podzwrotnikowo-kontynentalna – masa z rejonu Bałkanów i Turcji, dociera do Polski z nad pd-wsch, tylko jesienią, przynosząc piękną słoneczną pogodę, tzw. „złota polska jesień”

Charakterystyka elementów klimatu:

Typowe rozmieszczenie ośrodków barycznych w rejonie Europy oraz masy powietrza napływające do Polski

W N ośrodek wysokiego i niskiego ciśnienia

PPmch główny kierunek napływu masy powietrza nad obszar Polski (szerokość strzałki jest proporcjonalna do średniej częstotliwości jego występowania)

PP - powietrze polare
PA - powietrze arktyczne
PZ - powietrze zwrotnikowe
ch - powietrze chłodne
c - powietrze ciepłe
m - powietrze morskie
k - powietrze kontynentalne
s - powietrze, które utraciło pierwotne cechy

Sieć hydrograficzna Polski.

W hydrografii wyróżnia się następujące pojęcia:

- rzeka główna**-to rzeka uchodząca bezpośrednio do zbiornika wodnego (morza, oceanu lub jeziora, np. Wisła)
- dopływ**-rzeka kończąca swój bieg w innej rzece, niekoniecznie rzece głównej;
- dorzecze**-to obszar z którego wszystkie wody wpadają do danej rzeki;
- zlewisko**-to obszar z którego wszystkie wody wpadają do danego morza lub oceanu;
- dział wodny**-to wyobrażona granica oddzielająca dwa sąsiednie zlewiska lub dorzecza.

Cechy sieci rzecznej Polski:

- bardzo gęsta sieć rzeczna, duża ilość rzek;
- dwie duże rzeki główne-Wisła (najdłuższa rzeka-1047 km) i Odra oraz kilka małych rzek głównych płynących na wybrzeżu Bałtyku np.Regła, Parsęta, Słupia;
- trzy duże dorzecza, które stanowią większość obszaru Polski, dorzecze Wisły, Odry i tzw. rzek pobrzeża Bałtyku;
- prawostronna asymetria dorzeczy Wisły i Odry (większa powierzchnia dorzeczy i dłuższe dopływy po prawej stronie brzegów);
- ponad 99% powierzchni Polski to zlewisko M.Bałtyckiego, inne zlewiska to dorzecze Dniestru i Orawy stanowiące zlewisko M.Czarnego oraz dorzecze Łaby stanowiące zlewisko M.Północnego
- większość rzek płynie z pd-wsch w kierunku pn-zach zgodnie z nachyleniem terenu.

3. Dorzecze

Zlewisko M. Bałtyckiego

- Dorzecze Wisły
- Dorzecze Odry
- Dorzecze Niemna
- Dorzecze rzek pobraża Bałtyku

Zlewisko M. Północnego

- dorzecze Łaby

Zlewisko M. Czarnego

- Dorzecze Dunaju
- Dorzecze Dniestru
- Działy wodne

